

PROTETIKK, 6 SEMESTER

Hva er god klinisk
praksis i protetik ?

Asbjørn Jokstad
Institutt for klinisk odontologi
UiT Norges arktiske universitet

Målsetning for god protetisk lære

Kompetanse i å behandle pasienter med vevstap i munnhulen:

Hva er fellesnevneren til disse individene med hensyn til oral tilstand?

Tap av: Morfologi
Funksjon
Orale nevro-fysiologiske mekanismer
Sosial selvtillit?

Hvem oppsøker behandling?

Hvordan tilpasser enkeltindividet seg til sin tilstand?

Hvem blir pasient?

Hvorfor?

Hvilke forventninger har de til forbedring?

Sosiokultur

Psykologi

En helhetlig tilnærming til pasientbehandling

1. SITUASJON: Hva er pasientens problem?

*Pasient-oppfatning
vz. klinikers mht.
Fysio-patologi
Funksjon
Estetikk
Psykososialt*

Tannslitasje

Tannluke

Partiell tannløs

Tannløs kjeve

Totalhavarert tannsett

Ekstensivt vevstap

Medfødt mangel

Valg av teknisk løsning ?

?

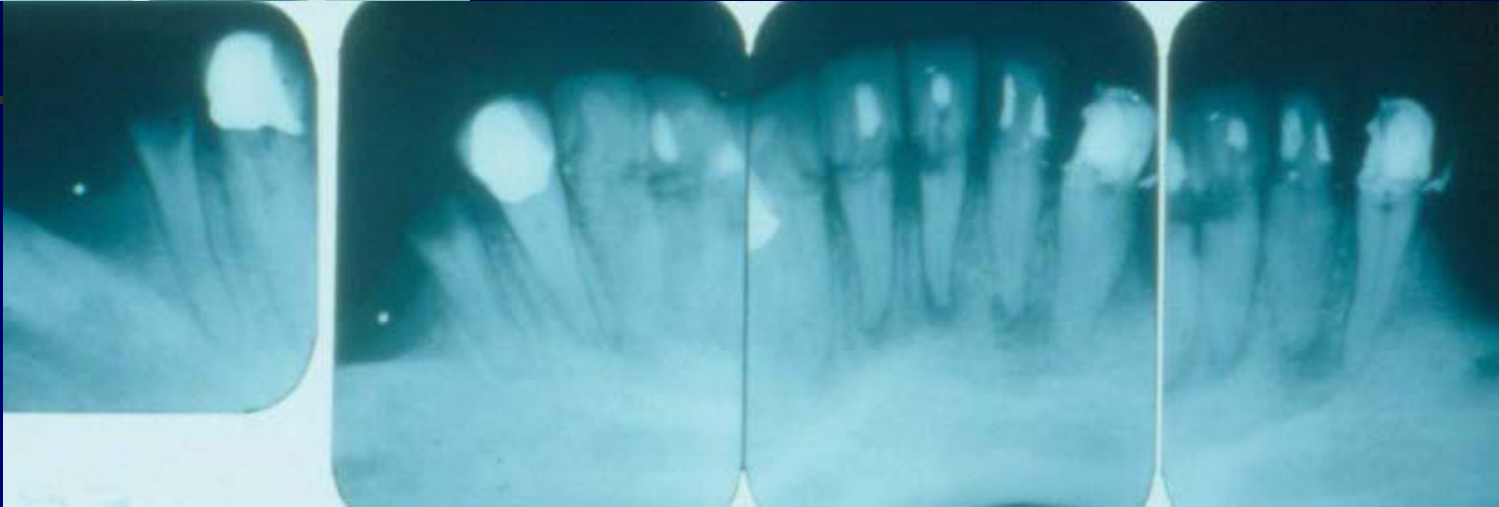
76 yrs

Munntørr

Kariesaktiv

- A. Bare restaurerende, ikke protetikk
- B. Støpt partiell +/- kroner
- C. Fast brokonstruksjon
- D. Implantat-støttet bro
- E. Annet

Valg av teknisk løsning ?

?

76 yrs + 2

Munntørr

Kariesaktiv

A. Bare restaurerende, ikke protetikk

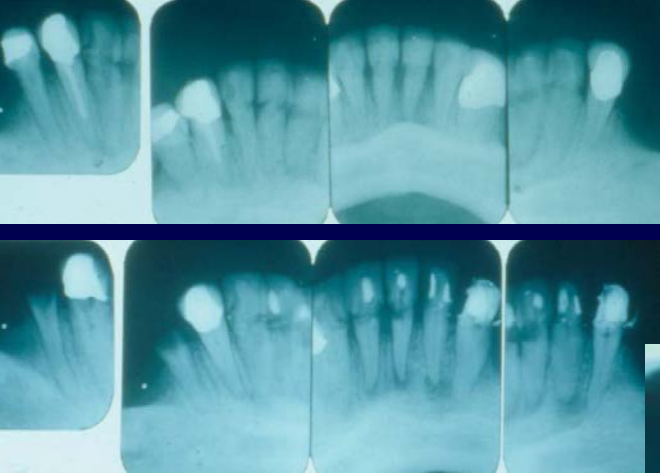
B. Støpt partiell +/- kroner

C. Fast brokonstruksjon

D. Implantat-støttet bro

E. Annet

Valg av teknisk løsning ?

?

76 yrs + 2 + 1.5

Munntørr

Kariesaktiv

A. Bare restaurerende, ikke protetikk

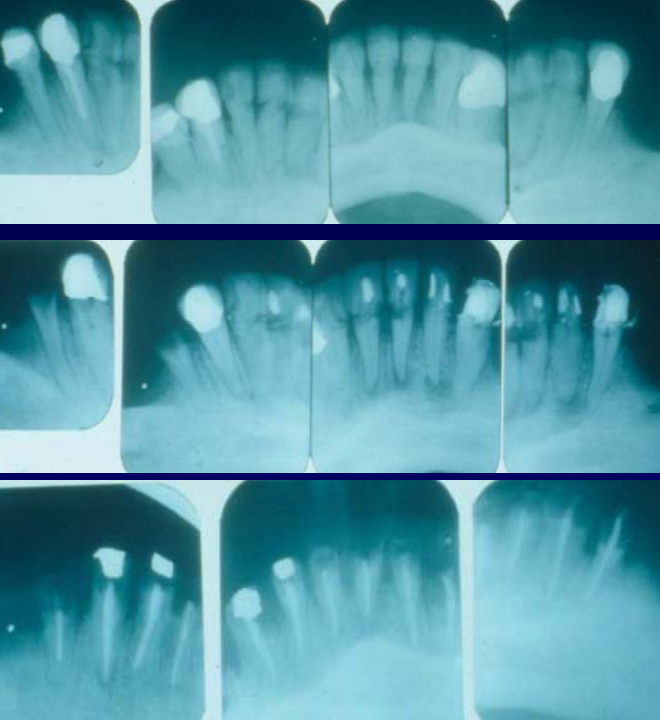
B. Støpt partiell +/- kroner

C. Fast brokonstruksjon

D. Implantat-støttet bro

E. Annet

Valg av teknisk løsning ?

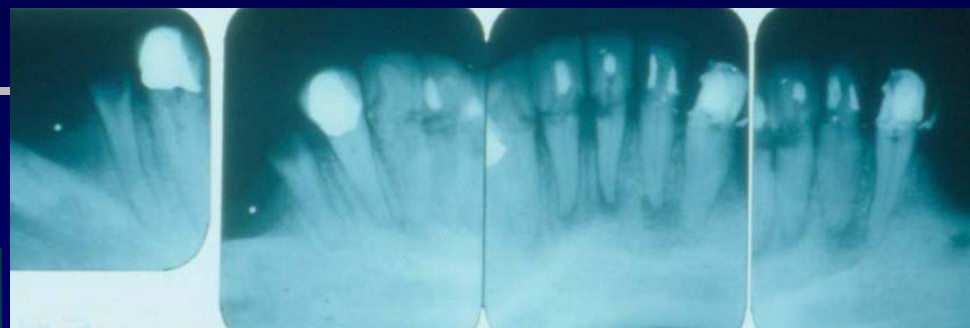
?

- 76 yrs + 2 + 1.5 +
1
- Munntørr
- Kariesaktiv
- A. Bare restaurerende, ikke protetik
 - B. Støpt partiell +/- kroner
 - C. Fast brokonstruksjon
 - D. Implantat-støttet bro
 - E. Annet

Valg av teknisk løsning \neq Pasient-behandling!

+2 år

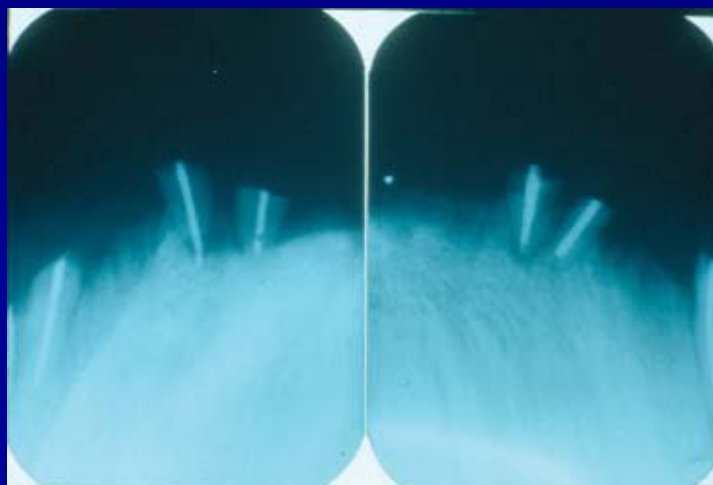
+1.5 år

+1 år

+ <1 år

Gjøre det riktige kontra gjøre ting riktig

En helhetlig tilnærming til pasientbehandling

Tannslitasje

Tannluke

Partiell tannløs

Tannløs kjeve

Totalhavarert tannsett

Ekstensivt vevstap

Medfødt mangel

1. SITUASJON: Hva er pasientens problem?
2. ÅRSAK: Hva er bakgrunnen for pasientens problem?

Aktiv sykdom?

Konsekvens av sykdom?

Vurderinger mht årsaker til tilstand

Tannslitasje

Etiologi?:

Friksjon

Ytre årsak (“abrasjon”)

Indre årsak (“attrisjon”)

Kjemisk (“korrosjon/erosjon”)

Ytre årsak (Diet)

Indre årsak (e.g. GERD)

Vurderinger mht årsaker til tilstand

Tannslitasje

Tannluke

Etiologi?:

Traume

Kariesaktiv / Periodontitt

Vurderinger mht årsaker til tilstand

Tannslitasje

Tannluke

Partiell tannløst

Etiologi?:

Traume

Kariesaktiv/Periodontitt

Vurderinger mht årsaker til tilstand

Tannslitasje

Tannluke

Partiell tannløs

Tannløs kjeve

Etiologi?

Sosio-kultural
sammenheng

Vevsatrofi

Vurderinger mht årsaker til tilstand

Tannslitasje

Tannluke

Partiell tannløs

Tannløs kjeve

Totalhavarent

tannsett

Etiologi?

Sosio-kultural
sammenheng

Kariesaktiv/Periodontitt

Fravær av Oral Helse

Vurderinger mht årsaker til tilstand

Tannslitasje

Tannluke

Partiell tannløs

Tannløs kjeve

Totalhavarert tannsett

Ekstensivt vevstap

Etiologi?:

Traume

Hode-Hals Kreft

Vurderinger mht årsaker til tilstand

Tannslitasje
Tannluke
Partiell tannløs
Tannløs kjeve
Totalhavarert tannsett
Ekstensivt vevstap
Medfødt
mangel, o.a.

Oligodonti

Leppe-Gane-spalte

Amelogenesis Imp.

Dentinogenesis Imp.

Osteogenesis Imp.

Ectodermal dysplasi

+++

En helhetlig tilnærming til pasientbehandling

Tannslitasje

Tannluke

Partiell tannløs

Tannløs kjeve

Totalhavarert tannsett

Ekstensivt vevstap

Medfødt mangel

1. SITUASJON: Hva er pasientens problem?
2. ÅRSAK: Hva er bakgrunnen for pasientens problem?
 - Aktiv sykdom?
 - Konsekvens av sykdom?
3. **BEHANDLINGSVALG & PROSEDYRE: Hvordan best løse pasientens problem? (..med en teknisk løsning)**

BEHANDLINGSVALG & PROSEDYRE: Vanligste tekniske løsninger (protese-)

Tannslitasje

Vevs-bæring:

Tann / Tenner

BEHANDLINGSVALG & PROSEDYRE: Vanligste tekniske løsninger (protese-)

Tannslitasje
Tannluke

Vevs-bæring:

Tann / Tenner

Implantat-støtte

BEHANDLINGSVALG & PROSEDYRE: Vanligste tekniske løsninger (protese-)

Tannslitasje

Tannluke

Partiell tannløs

Vevs-bæring:

Tann /tenner

Mukosa

Tann /tenner + mukosa

Implantat-støtte

(Implantat+tann) —

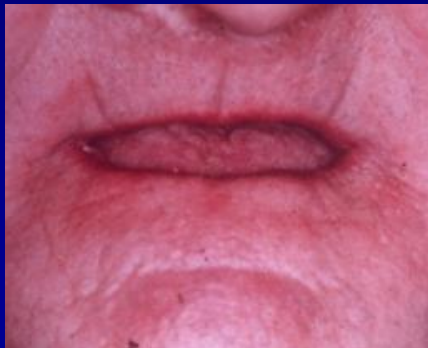
BEHANDLINGSVALG & PROSEDYRE: Vanligste tekniske løsninger (protese-)

Tannslitasje

Tannluke

Partiell tannløs

Tannløs kjeve

Vevs-bæring:

Mukosa-

Implantat-støtte

Implantat+mukosa

BEHANDLINGSVALG & PROSEDYRE: Vanligste tekniske løsninger (protese-)

Tannslitasje
Tannluke
Partiell tannløs
Tannløs kjeve

***Totalhavarent
tannsett***

Vevs-bæring:

Mukosa

(Implantat-støtte

Implantat+mukosa)

BEHANDLINGSVALG & PROSEDYRE: Vanligste tekniske løsninger (protese-)

Tannslitasje
Tannluke
Partiell tannløs
Tannløs kjeve
Totalhavarert
tannsett

Ekstensivt
vevstap

Vevs-bæring:

Tann / Tenner

Mukosa

Tann /tenner + mukosa

Implantat-støtte

Implantat+vev

(Implantat+tann)

BEHANDLINGSVALG & PROSEDYRE: Vanligste tekniske løsninger (protese-)

Tannslitasje

Tannluke

Partiell tannløs

Tannløs kjeve

Totalhavarent tannsett

Ekstensivt vevstap

Medfødt

mangel, o.a.

Vevs-bæring:

Tann / Tenner

Mukosa

Tann /tenner + mukosa

Implantat-støtte

Implantat+vev

(Implantat+tann)

En helhetlig tilnærming til pasientbehandling

Tannslitasje

Tannluke

Partiell tannløs

Tannløs kjeve

Totalhavarert tannsett

Ekstensivt vevstap

Medfødt mangel

1. **SITUASJON:** Hva er pasientens problem?
2. **ÅRSAK:** Hva er bakgrunnen for pasientens problem?
Aktiv sykdom?
Konsekvens av sykdom?
3. **BEHANDLINGSVALG & PROSEDYRE:** Hvordan best løse pasientens problem?
4. **RESULTAT:** Har pasientens problem blitt løst?

Funksjon
Estetikk
Psykososialt

En helhetlig tilnærming til pasientbehandling

Tannslitasje

Tannluke

Partiell tannløs

Tannløs kjeve

Totalhavarert tannsett

Ekstensivt vevstap

Medfødt mangel

1. SITUASJON: Hva er pasientens problem?
2. ÅRSAK: Hva er bakgrunnen for pasientens problem?
Aktiv sykdom?
Konsekvens av sykdom?
3. BEHANDLINGSVALG & PROSEDYRE: Hvordan best løse pasientens problem?
4. RESULTAT: Har pasientens problem blitt løst?
5. PROGNOSE: Hvordan kan fremtidige problem forebygges?

En helhetlig tilnærming til pasientbehandling

HJELP TIL SELVHJELP ER SENTRALT.

Å lære pasienten hvordan de kan unngå fremtidig oral sykdom (og behandling) er en essensiell del i all pasientbehandling

